

Masaüstünde Windows'tan Linux'a Geçiş

Doruk Fişek
(dfisek@fisek.com.tr)

<http://seminer.linux.org.tr/seminer-notlari/masaustu-gecis/>

Linux'a
geçmeye
karar verdiniz

Neden?

Beklentileriniz?

Geçiş Bize Yabancı Değil

DOS Unix CDE

Windows
95/98/ME

Windows
NT/2000/XP

Windows
3.1

OS/2

Geçiş Bize Yabancı Değil

Microsoft
Word 6.0

Wordstar

Wordperfect

Professional
Write

Microsof
t Office
95-97

Geçiş Acısız Olmaz !

- Çalışmayan mevcut sürücüler/donanımlar
  - Çalışmayan mevcut yazılımlar
  - Türkçe karakter problemleri
  - (Kapalı) dosya formatlarından veri aktarımı
  - Öğrenim ve adaptasyon süreci
-
-

Geçiş ile İlgili Kabullenilmesi Gereken Gerçekler

- Acele etmeyin, acele işe şeytan karışır
  - "Yatalım, kalkalım, her şey Linux olsun" düşüncesi bir hayal
  - Geçiş acılı ve uzun bir süreçtir. Yeterli bir teknik ekip, istekli çalışanları olan bir kurumda bile geçiş uzun zaman alabilir. Belki de -tamamen- geçiş hiç gerçekleşmeyebilir. Hedefleri gerçekçi belirlemek önemlidir.
-
-

Masaüstü Geçişi ile İlgili Unutulmaması Gerekenler

- Masaüstü geçişi sunucu geçişinden çok farklıdır. Sunucularda açık standartlar (internet, network, vs) söz konusudur. Genel hizmetler vardır, genelde kişiye özel ayarlar yapılmaz. Çoğunlukla teknik problemler ön plandadır, iyi planlandığında kullanıcıların hiç farkına bile varmadığı bir geçiş olabilir.
-
-

Masaüstü Geçişi ile İlgili Unutulmaması Gerekenler

- Bir masaüstü geçişinde teknik sorunlar bir şekilde aşılabilse bile, insan faktörüne yeterli önem verilmezse başarılı olunamaz. Masaüstü geçişinde aslolan insandır. Çoğu zaman aşılması gereken zorluklar teknik sorunlardan çok, insanların alışkanlıkları ve doğası olur.
  - Teknik çözümlerde hataların da asgari olması önemlidir. İnsanlara derdinizi çok iyi anlatsanız da, insanlar ciddi teknik sorunlar yaşadıklarında anlayışları hızla tükenenecektir.
-
-

Hazır mısınız?

Envanter

- Hangi bölümde kaç bilgisayar var?
- Bilgisayarların içinde hangi donanımlar bulunuyor?
- Hangi bölümlerde hangi yazılımlar kullanılıyor?
- Kurum verileri nerede, hangi dosya biçimlerinde saklanıyor?
- Bölümlerin kısa ve uzun vadede yeni donanım/yazılım planları?

Envanteri bilinmeyen bir kurumda geçiş yapmak körebe oynamaya dönüşebilir.

Politika

- Hangi bölümlerde hangi yazılımlar kullanılmalı?
- Hangi bölümlerde hangi donanımlar bulunmalı?
- Kullanılması gereken yazılım/donanımların dışında yer alan olası yazılım/donanımlar nasıl bir yöntem izlenmelidir?

Politikası belirlenmemiş bir kurumda geçiş sırasında kullanıcılarla sorun yaşama ve başarısız olma riski yüksektir.

Araştırma ve Hazırlık

- Kurumunuzun kullanabileceği özgür yazılımların belirlenmesi
  - Birebir alternatif yazılım aranması yerine, gerçek yazılım ihtiyaçlarının belirlenerek onları karşılayacak yazılım(lar) aranması
  - (Gerekiyorsa) mevcut veri formatlarının aktarılmasının araştırılması
  - Elde yer alan ve yakın gelecekte alınması planlanan donanımların uyumluluğunun araştırılması
  - Sorunlu donanım/yazılımların belirlenmesi ve olası çözümlerinin geliştirilmesi
-
-

Kurum Açısından Yanıtlanması Gereken Sorular

- Geçişin kurumunuza sağlayacağı yararlar nelerdir?
- Geçiş sırasında ve sonrasında kurumunuzun kaybedecekleri neler olacaktır?
- Geçişin hangi aşamaları ne kadar süre içinde tamamlanacaktır?
- Geçiş için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?
- Bu "yatırım"ın kuruma geri dönüşü ne kadar zaman içinde ve nasıl olacaktır?

Üst Yönetimden Destek

- Teknik olduğundan daha fazla insan odaklı bir projenin üst yönetim desteği olmaksızın başarılı olması oldukça güçtür. Karşılaştığınız herhangi bir (kötü niyetli) dirençte arkanızda yönetimin desteğine ihtiyaç duyacaksınız.
  - Projenin teknik ayrıntılarından çok, kurum için **somut** getirilerini ve götürülerini anlatan bir raporu üst yönetime sunarak, projenizi onlara anlatın.
  - Ne yapın, ne edin, üst yönetimin desteğini kazanın.
-
-

Eylem Zamanı

Artık...

- Yeni donanım alımlarında Linux uyumluluğu aramalısınız.
- Yeni firma bağımlısı yazılım/teknolojilere yatırım yapmamalısınız.

Öncelikle Kullanıcıları Bilgilendirin

- Üst yönetimle beraber anlaştığınız geçiş planını,
- Kuruma getireceği yararları ve neden böyle bir karar alındığını,
- Aşamalarını ve zaman çizelgesini

tıpkı üst yönetime olduğu gibi kullanıcılara da anlatın.

Windows'u
Olabildiğince
Özgürleştirmek

Neden?

- Linux'a geçiş öncesine, hem Windows hem Linux altında çalışan özgür yazılımların Windows'ta kullanımı tercih edilebilir.
  - Kısa vadede, ciddi bir değişim gerektirmeden, geçiş hedeflerinin bir kısmına ulaşılabilir.
  - Kullanıcılar aslında işletim sisteminden çok, üzerinde kullandıkları yazılımların bağımlıdır. İşletim sistemi çoğu zaman görünmez bir katmandır. Yazılımların değişimine uyum sağlayan insanlar için işletim sistemi değişimi çok daha ağrısız olacaktır.
-

Neden?

- Geçişin aslında önemli bir kısmı gerçekleşirken hala alışık oldukları ortamda olacaklarından dolayı, kullanıcılar kendilerini daha rahat ve güvende hissedeceklerdir.
  - Linux'a geçiş sonrasında yeni alıştıkları yazılımları Linux altında da kullanabileceklerinden ortam değişimi sırasında kullanıcılar kendilerini daha rahat ve güvende hissedeceklerdir.
-
-

Örnek senaryolar :

- Ofis yazılımı : Microsoft Office --> Openoffice.org
  - Web tarayıcısı : Internet Explorer --> FireFox
  - E-posta yazılımı : Outlook Express --> Thunderbird
  - OpenCD -- <http://www.theopencd.org>
-
-

Nasıl?

- Öncelikle bilgi işlem bölümünde geçiş için oluşturduğunuz ekip olarak yeni yazılımları kullanmaya başlayın.
  - Daha önce kullanılan yazılımlarla farklılıklarını belirleyerek, kullanıcılarınız için bir geçiş kılavuzu ve eğitim programı hazırlayın. Yeni yazılımlar sayesinde artık yapabildikleri işlemleri onlara tanıtın.
-
-

Nasıl?

- Kendinize bir pilot kullanıcı grubu seçerek yeni özgür yazılımlara geçişlerini sağlayın. Geçiş öncesinde, sırasında ve sonrasında onlara bilgi verin. Onlardan gelen geri beslemelerle çalışmanızı iyileştirin.
  - Birer birer tüm bölümlerde geçişi pilot grubunuzda olduğu gibi sağlayarak geçişi tamamlayın.
-
-

Nasıl?

- İlk olarak değişim/teknolojiye en yatkın gruplarda geçişı yapmayı tercih edebilirsiniz.
- Bir anda tüm yazılımları değiştirmeye çalışmak yerine, kurumunuzun yapısına ve insan dokusuna göre yazılımları teker teker değiştirerek de ilerleyebilirsiniz.

Kurum içi geliştirilen yazılımların platform bağımsız hale getirilmesi :

- Web tabanlı uygulamalara geçiş
  - Birden fazla platformda çalışabilen GUI kütüphaneleri kullanımı : QT, GTK, WxWidgets,...
  - Delphi --> Kylix
  - Java uygulamaları
  - Winelib ile çeşitli Windows çağrılarının Linux'ta kullanım
-
-

Linux'a Geçiş

Dağıtım Seçimi

- Öncelikle kurumunuz için standart olacak bir Linux dağıtımı belirleyin. Tek tük cihazlarda amacına özel dağıtımlar kullanımı dışında kurum genelinde aynı dağıtımı kullanmaya özen gösterin.
  - Dağıtım olarak neyi seçtiğiniz çok da önemli değildir. Her dağıtım özünde aynıdır, uygun ellerde istenilen şekil verilebilir. O nedenle teknik ekibinizin kendini en rahat hissettiği dağıtım kurumunuz için en doğru dağıtım olacaktır.
-
-

Donanım "Rüşveti"

- İşletim sistemi değişimi aynı zamanda kurum donanımlarını elden geçirmek için de iyi bir fırsat olabilir. Bilgisayarı hızlanan kullanıcılar yeni işletim sistemlerinden de mutlu olacaklardır.
  - Maliyeti oldukça az olan bellek ilk hedefiniz olabilir. Çoklukla hızlı sistemlere düşük bellekler takılarak performansı ciddi anlamda düşürülebilmekte. Günümüzde 512 MB bellek keyifli bir kullanımı çoğunlukla garantiliyor.
-
-

Donanım "Rüşveti"

- Düşük hızlı diskler de hızlı bir sistemin ayağına pranga bağlayabilir. Tercihen cache'i olan hızlı diskler sistem performansını arttırabilir.
- Geçiş projesi bütçenizin bir kısmını "pahalı olmayan" donanım güncellemelerine ayırabilirsiniz.

Nasıl?

- Öncelikle bilgi işlem bölümünde geçiş için oluşturduğunuz ekip olarak Linux kullanmaya başlayın.
  - Windows ile kullanım farklılıklarını belirleyerek, kullanıcılarınız için bir geçiş kılavuzu ve eğitim programı hazırlayın. Yeni işletim sistemlerinin onlara sağladığı avantajları tanıtın.
-
-

Nasıl?

- Kendinize bir pilot kullanıcı grubu seçerek Linux'a geçişlerini sağlayın. Geçiş öncesinde, sırasında ve sonrasında onlara bilgi verin. Onlardan gelen geri beslemelerle çalışmanızı iyileştirin.
  - Birer birer tüm bölümlerde geçişi pilot grubunuzda olduğu gibi sağlayarak geçişi tamamlayın.
  - İlk olarak değişim/teknolojiye en yatkın gruplarda geçişi yapmayı tercih edebilirsiniz.
-
-

Ek Püf Noktaları ve Tavsiyeler

- Geçiş uzun bir süreç olduğundan, geçiş sırasında bilgi işlem bölümünün diğer işlevlerinin de devam etmesi gerekecektir. O nedenle tüm bilgi işlem bölümünün bu konuyla ilgilenmesi yerine belirlenen bir alt ekibin geçiş projesine odaklanması ve o ekibe de geçiş projesi tamamlanana kadar yeni iş verilmemesi tercih edilebilir.
  - Geçiş sürecini olabildiğince küçük aşamalara bölerek yönetin. Her bir aşamayı adım adım tamamlayın.
-
-

Ek Püf Noktaları ve Tavsiyeler

- Gelen soru(n)ları belirlediğiniz geçiş aşamalarına göre sınıflayın. Kullanıcılara da bu sınıflama konusunda bilgi vermek yararlı olabilir. Böylece geçişi aynı sizin gibi zihinlerinde aşamalara ayırabilirler, daha yapıcı yaklaşımlar gösterebilirler.
  - Veri aktarımına azami özen gösterin. İnsanlar veri -kaybetmemeli-. En fazla bazı verilerin tekrar girilmesi gerçekleşebilir. Böyle bir durumda da tercihen bunun için uygun kaynak ayrılmalı, kullanıcının kendisi bunu yapmamalı.
-
-

Ek Püf Noktaları ve Tavsiyeler

- Kullanıcılara kurum içinde kullanılması gereken yazılımların yanı sıra, yeni işletim sistemi sayesinde kullanabilecekleri olası özgür yazılımlar hakkında da bilgi verin. Bunlar hava durumu raporlayan, kısa kısa haberler geçen ve benzeri işlevleri olan küçük oyuncaklar da olabilir. Bu tip "tali" araçlar, kullanıcıların Linux'a alışmalarında ofis yazılımlarından çok daha etkili olabilirler ;-)
  - Üst yönetime gelişmelerle ilgili sık sık bilgi verin, sorularını yanıtlayın. Doğaları gereği direnç gösteren kullanıcılar ya da öngörülmeven gecikmeler üst yönetimde soru işaretleri yaratabilir.
-

Kaynaklar

- IDA OpenSource Migration Guidelines (148 sayfa)

<http://europa.eu.int/idabc/servlets/Doc?id=1983>

- IBM Linux Client Migration Cookbook (260 sayfa)

<http://www.redbooks.ibm.com/abstracts/sg246380.html>

- Getting Linux to the Desktop: Small Business Guide

<http://www.reallylinux.com/docs/desktop.shtml>

- GBDirect Open Source Migration Guide

<http://open-source.gbdirect.co.uk/migration/>

- Novell Migration Guidelines

<http://www.novell.com/linux/migrate/desktop1.html>

- Tom's Hardware : Migrating from Windows to Linux

<http://www6.tomshardware.com/howto/20040329/>

- Windows to Linux Migration Guide

<http://enterprise.linux.com/article.pl?sid=04/07/23/2219257&tid=101>

Sorular ?

BAŞLAMAK

İÇİN

HALA

NEYİ

BEKLIYORSUNUZ?
